

Logo Gemeente IJsselstein

Van: Gemeente IJsselstein

Datum:

Motie Van convenant naar commitment: structureel partnerschap voor digitale veiligheid

**De Algemene Ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering
bijeen op 30 september 2026**

Constaterende dat:

- Data een onmisbare rol spelen bij de uitvoering van publieke taken, en dat de Cyberbeveiligingswet de kwaliteit van de digitale weerbaarheid van gemeenten naar een nieuwe fase dwingt;
- Online criminaliteit tot de top 5 van internationale veiligheidsvraagstukken behoort omdat het grote maatschappelijke schade veroorzaakt en het vertrouwen van burgers en ondernemers in digitale systemen en instituties ondermijnt;
- De kans op digitale ontwrichting — door cyberaanvallen, softwarefouten of uitval van kritieke (vitale) infrastructuur — groter is dan ooit en een directe dreiging vormt voor de continuïteit van de publieke dienstverlening;
- Burgemeesters verantwoordelijk zijn voor openbare orde en veiligheid én de colleges van burgemeester en wethouders integraal verantwoordelijk zijn voor een gedegen lokaal veiligheidsbeleid;
- Gemeenten - door een tekort aan expertise, capaciteit en structurele middelen - voor een nagenoeg onmogelijke opgave staan om de escalerende digitale dreigingen alleen het hoofd te bieden.

Overwegende dat:

- In 2022 tussen het Rijk en gemeenten het Bestuurlijk Convenant Digitale Veiligheid Gemeenten is gesloten waarin commitment is uitgesproken om nadere afspraken te maken over:
 - o De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het lokaal bestuur op digitale veiligheid;
 - o Een betere informatiepositie, zodat gemeenten over een beter beeld van dreigingen, kwetsbaarheden en incidenten kunnen beschikken;
 - o Structurele financiering voor de verhoging van digitale veiligheid op lokaal niveau om tot uitvoering van de Nederlandse Cyber Security Strategie (NLCS) te komen;
- Het in 2025 aan de Tweede Kamer aangeboden onderzoeksrapport 'Cyberweerbaarheid binnen gemeentegrenzen' breed gedragen bevindingen bevat over de versterking van de gemeentelijke cyberweerbaarheid, waarvan de uitkomsten tevens zijn verwerkt in de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS);
- Alleen met gezamenlijke regie en structurele financiering gemeenten hun verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de implementatie en uitvoering van het Bestuurlijk Convenant Digitale Veiligheid Rijk-Gemeenten en de daarmee samenhangende ambities uit de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS).

Roept het bestuur van de VNG op om:

1. De ingezette koers op digitale veiligheid met kracht voortvarend door te zetten, digitale veiligheid blijvend te verankeren in beleid als randvoorwaarde voor gemeentelijke weerbaarheid en autonomie, en daarbij aandacht te blijven vragen voor de maatschappelijke en veiligheidsrisico's van digitalisering;
2. In dialoog met het ministerie van EZK (coördinerend), BZK, Defensie, JenV en andere relevante ministeries overeenstemming te bereiken over een evenwichtige samenwerking waarbij gemeenten;
 - als mede-overheid meebepalen en besluiten over inhoud en proces van uitvoering van het bestuurlijk convenant;
 - structureel aan bestuurlijke en ambtelijke beleidstafels worden uitgenodigd vanuit de ministeries aangaande digitale veiligheid;
 - concrete monitoringsafspraken maken in hoeverre bovenstaande daadwerkelijk gebeurt;
 - de uitkomsten en bevindingen hiervan periodiek bespreken in de commissies Bestuur en Veiligheid en Informatiesamenleving van de VNG;
 - via het bestuur van de VNG de uitkomsten van die monitoring bespreken met de verantwoordelijke bewindspersoon. Daarvoor wordt in ieder geval het Strategisch Beraad Veiligheid (SBV) gebruikt;
 - structurele middelen ontvangen vanuit het Rijk (een geoormerkt budget voor digitale veiligheid) om hun wettelijke taken uit te voeren en inwoners de veiligheid te bieden die men als basis mag verwachten van de totale overheid. Concreet gaat het om:
 - Capaciteit per gemeente voor de versterking van cyberweerbaarheid van de eigen organisatie;
 - Regio-ondersteuning (via de regionale samenwerkingsverbanden) voor de implementatie van de Cyberbeveiligingswet en aanverwante wet- en regelgeving;
 - Regio-ondersteuning (via de regionale samenwerkingsverbanden) voor het vergroten van de weerbaarheid van inwoners en ondernemers (versterken van regie op preventie online criminaliteit) zodat samen met politie en OM integrale samenwerking mogelijk is via regionale samenwerkingsafspraken;
 - Financiële dekking voor de IBD voor de wettelijke CSIRT taken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester en wethouders van IJsselstein,

Ester Weststeijn